

Aggiornamento
Een perspectief voor Vlaanderen

Aggiornamento
Een perspectief voor Vlaanderen

Mr. de minister-president,
Excellenties,
Vrienden en collega's,
Dames en heren,

Dienend mandaat

“Sta af en toe eens stil, zodat je ziel je kan inhalen”, zegt het Chinees spreekwoord dat een goede vriendin me stuurde bij het nieuws over mijn aanstelling. Dit is een moment om even stil te staan als u het goed vindt.

Het is gebruikelijk om bij het begin van een mandaat als Voka-voorzitter een programma voor te leggen. Een soort regeringsverklaring. Maar eerst wil ik kort enkele beschouwingen maken omtrent de taak van een Voka-voorzitter in tijden van crisis. Ik ben me bewust van de verwachtingen die torenhoog zijn, zo getuigen toch de honderden mails en brieven die ik kreeg, maar tegelijk ben ik realistisch hoopvol over de opdracht die op me wacht.

Het Voka-voorzitterschap is, in mijn visie, een dienend mandaat. Het is de opdracht van een civil servant die verantwoordelijkheid opneemt, niet voor eigen rekening, maar in naam en in dienst van onze regio, van onze ondernemingen, van onze samenleving.

Dank aan voorgangers

Ik ben dankbaar voor de blijken van vertrouwen en steun die ik van zovelen heb gekregen. Ook van de aandeelhouders, de Raad van Bestuur en de directie van mijn eigen Ter Beke, van collega's en goede vrienden en van mijn kinderen. Ik dank zeker mijn vrouw Bernadette die dacht dat ik het wat rustiger aan zou gaan doen.

Mijn speciale dank gaat ook uit naar de erevoorzitters van Voka en van het VEV. Van de achttien voorzitters die me voorafgingen sinds de oprichting van het VEV in 1926, zijn de laatste elf nog in leven. Voka-voorzitters hebben blijkbaar sterke genen. Het is een waardevol teken dat ze hier vanavond in groot aantal aanwezig zijn, onder aanvoering van onze 88-jarige dean Vaast Leysen. Drie van hen heb ik geassisteerd als ondervoorzitter: Karel Vinck, Jef Roos, en Urbain Vandeurzen.

Heren, ik heb groot respect voor elk van jullie. Jullie hebben Vlaanderen mee ontworpen en uitgebouwd. Ik zal jullie “legacy” bewaren en koesteren en ik maak graag gebruik van Newtons metafoer: “I could only reach for the stars because I stood on the shoulders of giants.”

Een bijzondere dank gaat naar mijn directe voorganger, Urbain. Een superintelligente, visionaire en gedreven voorzitter met een indrukwekkend palmares. Sprekers voor mij hebben zijn verdiensten al uitgebreid belicht. Ik sluit mij graag aan bij de laudatio die daarnet van het scherm spatte.

Ik wil me beperken tot zijn drie thema's:

1. $E = ti^2$ en de nood aan transformatie van de Vlaamse economie;

Aggiornamento
Een perspectief voor Vlaanderen

2. de campagne voor de staatshervorming;
En 3. de versteviging van de voetafdruk van Voka in onze regio.

We zullen op elk van die drie thema's doorwerken. We zullen onze plannen voor transformatie van ons economisch weefsel in de volgende jaren omzetten in concrete plannen. We zullen onverminderd aandringen op een efficiëntiegedreven en responsabiliserende staatshervorming. We zullen, samen met de Voka-kamers van Koophandel, werken aan de verdere integratie van het Voka-netwerk. Met de Vlaamse sectoren zullen we het samenwerkingsakkoord dat recent werd uitgediept, loyaal nakomen.

Urbain had het daarnet ook over de groene economie. Met de Kamers en de Vlaamse sectoren zullen we de uitnodiging van Thomas Leysen opnemen om mee te werken aan het VBO-programma voor energiebesparing in gebouwen, industrie en wegtransport. Ecologie is een uitgesproken regionale bevoegdheid waarin wij als Voka onze verantwoordelijkheid opnemen.

Dames en heren,

Nieuw bestuurscomité

Je bent maar zo goed als je team is. En het is een geweldige ploeg. Ik ben de vice-voorzitters en de voorzitters van de Kamers die samen het Bestuurscomité vormen, enorm dankbaar. In deze crisisperiode zetten zij hun talent en hun tijd in, voor 't goed van 't algemeen. Ik stel graag de mensen aan u voor die ik uitgenodigd heb voor het nieuwe bestuurscomité:

André Bergen van KBC, Luc Bertrand van Ackermans & Van Haaren, Marc Binnemans van Antilope, Wouter De Geest van BASF, Michel Delbaere van Crop's, Carl De Wulf van LVD, Luc Van den Bossche van BAC en Ignace Van Doorselaere van Vandevelde.

Naast en met de voorzitters van de Kamers: Paul Kumpen, Limburg; Paul Timmermans, Leuven; Frans Michiels, Kempen; Patrick Van den Avenne, West-Vlaanderen; Jean-Paul Van Avermaet, Oost-Vlaanderen; Bernard Van Milders, Antwerpen; Jean-Charles Wibo, Halle-Vilvoorde en Johan Willemen, Mechelen.

Voor er protest komt uit de zaal,... Inderdaad... dit is een mannenclub. Ik heb nochtans mijn best gedaan om ook vrouwen in het team op te nemen! Ik ben er niet in geslaagd, om velerlei redenen en niet in het minst omdat de Voka-bestuursorganen te weinig vrouwen hebben. Ik heb er wel van geleerd. Ik zal op het eerstvolgende benoemingscomité voorstellen om een 10-tal vrouwen uit te nodigen tot de Raad van Bestuur.

Excellenties, Dames en heren,

Voka is geen gewone werkgeversorganisatie, geen klassieke patronale belangenvereniging. Voka is een vereniging van ondernemingen, 16.000 in totaal, goed voor 63% van de Vlaamse particuliere werkgelegenheid, die gegroeid is uit de Vlaamse Beweging en die groot geworden is op het bioritme van de Vlaamse economie en van de Vlaamse identiteit.

Aggiornamento Een perspectief voor Vlaanderen

Vrijheid van spreken, freedom of speech is een van haar basiskenmerken. Het is een organisatie die tegendraads durft zijn en anti-establishment, wanneer dat nuttig is. Maar die ook haar verantwoordelijkheid opneemt, niet alleen voor de Vlaamse ondernemingen, maar voor de hele Vlaamse samenleving, voor het Vlaamse gemenebest.

Voka is uw partner in de Sociaal Economische Raad van Vlaanderen, in het Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité, in de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid, in de VDAB, FIT en andere IWT's.

We zijn VOKA, dankzij de visie en waarden, van moedige mensen. Die visie en waarden willen we in de komende moeilijke jaren samen verder zetten.

Crisis en vertrouwensbreuk ...het grote gelijk heeft afgedaan

We beleven uitzonderlijke tijden. Een wereldwijde crisis van het financiële systeem bracht ons in de grootste economische recessie die iemand van ons ooit heeft gezien. We verliezen welvaart en de vergrijzing zal ons verder onder druk blijven zetten. Hoe komen we uit dit dal? In de voorbije weken ben ik door velen aangesproken, maar ik heb ook "het" antwoord niet. Het is zinniger, meen ik, met u vast te stellen dat zelfs de economen, de meeste toch, nederig concluderen dat de "grote waarheid" van gisteren, vandaag even onwaar blijkt als die van eergisteren en daarvoor.

Samen met John Kay en Martin Wolf, columnisten van de Financial Times, constateren we dat politiek, economie en bedrijfsvoering weer in eindeloze variaties en met grote pragmatiek bedreven dienen te worden. Zo stelde Deng Xiaoping het: "Cross the river by feeling each stone." Waar vinden we steun voor iedere volgende stap? Maar complexiteit is geen excuus om NIET te handelen.

Tegelijk moeten we ons realiseren dat "wij", de ondernemerswereld, mede verantwoordelijk worden geacht voor deze crisis. Er wordt ons hoogmoed verweten, hebzucht, voortvarendheid, irrationeel optimisme, eigenbelang ten koste van het gemenebest. Het ondernemerschap staat onder druk! Niet voor het eerst, zo lees ik in de toespraken van mijn voorgangers.

Maar wel scherper dan ooit. Uit een recent marktonderzoek, verschenen in De Standaard, blijkt dat het grote publiek vandaag bijna even weinig vertrouwen heeft in ondernemers en bankiers als in politici.

Nochtans weet ik met jullie en ik besef ten volle dat de meeste ondernemers zelf ook slachtoffer zijn van de crisis, en niet de oorzaak. Maar voor velen lijkt het anders en perceptie is ook een realiteit.

Ik vrees dat we ons grote zorgen moeten maken.

In dezelfde krant lees ik gelukkig ook ander en waardevol nieuws!

Artsen en verpleegsters, zorgverstrekkers en leraars scoren heel hoog in de vertrouwensbarometer. De brandweer stond op de eerste plaats! Die groepen vormen het hart van onze samenleving. Zij verdienen ons respect en dankbaarheid en het is goed om vandaag, luidop onze diepe waardering uit te spreken.

Ik ben er van overtuigd dat ik niet enkel voor mezelf spreek. Als er één groep mensen applaus verdient in deze tijden dan zijn zij het.

(Applaus)

Excellenties, dames en heren,

Ondernemers die ervoor gaan

Er is geen zaligmakende theorie, geen uniek concept waarmee alles opgelost kan worden. Het grote gelijk heeft afgedaan. De wereld vatten in één zin? Dat kan niet meer. Verwacht van mij geen oneliners. U zal ze niet krijgen.

De evidente oplossingen van gisteren werken vandaag niet meer. We zijn zoekende. “We are crossing the river by feeling each stone”. We moeten naar de overkant.

Om die overkant te bereiken, zullen we keuzes moeten maken.

Ik heb in de voorbije weken veel geluisterd naar u, naar grote en kleine ondernemers, naar grote en kleine ondernemingen. Ik heb geleerd dat er grote problemen zijn! De crisis heeft *ellende* aangericht, in alle lagen, bij velen onder ons. Ieder van ons werkt hard aan en vecht voor het voortbestaan van zijn onderneming.

We proberen op korte termijn onze cash te vrijwaren, we herontdekken de echte waarde van loyale aandeelhouders en van bedrijfskapitaal. Maar er zijn grenzen en soms worden die grenzen overschreden, ik hoef geen namen te noemen. We komen SAMEN door deze crisis of we worden een armere gemeenschap.

Wat doen we nog meer? We verlagen de kostenstructuur. We werken aan de motivatie van onze medewerkers, we proberen onze marktposities te behouden, we blijven investeren wat we kunnen. We proberen de overkant te bereiken, steen voor steen. Collega's, ik wens jullie niet alleen moed, doorzetting en optimisme. Jullie verdienen respect. Mijn applaus.

Dames en heren,

Gevoel van hoogdringendheid

Ik heb de toespraken van mijn voorgangers herlezen.

Interessante lectuur. Want de inzichten die daarin geformuleerd werden, blijken vandaag nog altijd correct. Het blijven waardevolle boodschappen. De doorbraken van Karel Vinck, de bijdragen van Jef Roos en Ludo Verhoeven, en natuurlijk $E=ti^2$ van Urbain Vandeuren.

Maar terwijl die boodschappen juist waren, zijn we ellendig traag in de realisatie.

En die traagheid doet ons de das om.

Twee actuele voorbeelden, uit een al te lange lijst.

Tien jaar heeft het geduurd om de brownfieldontwikkeling in Machelen vorige week goed te keuren.

Twaalf jaar voor de Oosterweelverbinding. Niet goedgekeurd. Nog niet. Nochtans een essentieel project. Of het nu een brug of een tunnel wordt, daar spreek ik me niet over uit. Ik laat het graag over aan mensen die competent zijn en ik neem graag aan dat Karel Vinck tot die groep behoort.

Het wordt een allereerste prioriteit voor de nieuwe Vlaamse regering.

Ook vandaag, in het heetste van een zware crisis, vinden we nauwelijks een gevoel van hoogdringendheid in het politieke en maatschappelijke leven. We kunnen ons dus afvragen hoe erg het eerst moet worden, hoe diep we moeten zakken, voor we ageren.

Aggiornamento
Een perspectief voor Vlaanderen

De “olifanten” blijven

Ik wil het toch even hebben over wat ik “olifanten” noem. En dan heb ik het niet over *baby K./Kai-Mook*, de kip!

Mijn olifanten, dat zijn de zorgen die behoren tot het “geruis” van de werkgeversorganisaties en die daardoor dreigen niet echt meer au sérieux genomen te worden. We zullen blijven ijveren voor de verlaging van de arbeidskosten, voor flexibiliteit, voor een sneller vergunningsbeleid, voor echte administratieve vereenvoudiging, voor de afschaffing van de gemeentelijke pestbelastingen, voor het in de hand houden van de energiekosten. Ook hier moeten knopen doorgehakt worden.

Maar hoe moeilijk maken we het mekaar. Hoeveel tijd kosten we mekaar. Hoe complex maken we het voor onze leveranciers. Is het zo onmogelijk om onder elkaar een administratieve best practice af te spreken die voor iedereen geldt? Veel administratieve vereenvoudiging hebben we in eigen hand!

History happens before our eyes!

De wereld waarin we vandaag leven, had ik tot voor kort gedacht nooit te zullen zien. History happens before our eyes!

Vele banken zijn op korte tijd de facto genationaliseerd. In diverse sectoren en deelsectoren heeft de industrie nood aan staatssteun.

Ondertussen ontsporen de overheidstekorten. Bij gelijkblijvend beleid, zo voorpelt het Planbureau, zal onze economie in 2009 krimpen met 3,8% en zullen we pas vanaf 2011 opnieuw aanknopen met groei. Het Planbureau voorspelt tevens een sterk oplopende werkloosheidsgraad die onaanvaardbare dimensies aanneemt in bepaalde delen van het land en een begrotingstekort van 6% of 20 Mia € tegen 2011. Deze crisis werpt ons jaren terug in de tijd. En als we weer terug zijn, zullen er compleet nieuwe krachtsverhoudingen ontstaan zijn. Uiterekend op het ogenblik dat we de grootste wereldwijde recessie het hoofd bieden en wij grote nood hebben aan slagkracht en geloofwaardigheid, zijn we in competitieve termen sterk gehandicapt door de verlamming van ons institutioneel systeem.

We zitten in zwaar weer. Het stormt op zee en we hebben nood aan ervaren zeilers. Bij 2 Beaufort kan iedereen zeilen. Maar bij windkracht 7 of 8...

Aggiornamento. De plannen liggen klaar

Wij moeten samen bouwen aan een nieuwe wereld. Aggiornamento. A new deal. Herstel van het vertrouwen. Oude woorden. Niet voor het eerst.

Wat moeten we dan doen... en niet doen? Wat we niet moeten doen, is beweren dat er niets veranderd is, beweren dat ons recht van spreken niet is aangetast, doen alsof er geen fouten, grove fouten zijn gemaakt.

Zelfregulering is op vele plaatsen schromelijk tekort geschoten. Juridisch gelijk hebben alleen volstaat niet meer om gedrag te beoordelen, zei zelfs president Obama enkele weken geleden in verband met Chrysler. Mooi!

Wereldwijd is het primaat van de politiek hersteld. Het gemenebest, lokaal en internationaal, zal dus gaan reguleren en herreguleren. Het zal op zoek gaan naar een nieuw evenwicht tussen kwetsbaarheid en efficiëntie, tussen integratie en interactie.

Aggiornamento
Een perspectief voor Vlaanderen

De slinger zwaait terug. Zoals steeds zal hij te ver zwaaien. Het is onze taak als Voka dit nieuwe evenwicht te helpen zoeken. De pendule mag zwaaien, maar met uw en onze steun, en enkel ten bate van het gehele gemenebest en daar horen wij ondernemers zeker bij!

Het programma Vlaanderen in Actie – dat werd uitgewerkt onder voorzitterschap van Karel Vinck, samen met de Vlaamse regering en de captains of society, en waar Urbain en onze Voka staf een belangrijke rol in hebben gespeeld – is intelligent, zelfkritisch, met een reële zorg voor het gemenebest.
Ik beveel u de lectuur of de herlezing warm aan.

Nu is het tijd om plannen uit te voeren. Om keuzes te maken, om concrete acties op te zetten. Om knopen door te hakken. Daarbij geholpen door de vele stille werkers van Voka die voorzitters laten scoren. Ook zij maken Voka. We hebben hen nodig om die plannen uit te voeren.

Hoewel de grootste uitdaging blijft zoveel mogelijk mensen aan het werk te houden en te krijgen, zal ik hier vandaag geen duizenden arbeidsplaatsen beloven. Arbeidsplaatsen ontstaan wanneer ondernemingen meer winst maken, zo toont de Vlerick-studie van 2004 aan. Zo simpel is het. Ik kan en wil geen resultaatsverbintenis aangaan namens jullie of om het even wie. Maar we willen ons er wel toe verbinden om ViA te realiseren, in partnership met de Vlaamse Regering, met de sociale partners en het middenveld, om ons Vlaams Poldermodel (soms ook Rijnlandmodel genoemd) veerkrachtig en competitief te maken. Met grote zorg voor wie zorg nodig heeft. En met verhoogde inzet van wie overschot heeft.

Als Voka gaan we aan de slag om, samen met de Vlaamse sectoren en samen met vele geïnteresseerde bedrijven, de VRWB-clusters om te zetten in businessplannen. Zo willen we nieuwe ontwikkelingen stimuleren rond slimme energie; rond logistiek; ICT in gezondheidszorg; gezondheidszorg en voeding; translationeel onderzoek; nanotechnologie; nieuwe materialen; duurzame chemie en maakindustrie.
Als Voka zullen we samen met BECI, UWE en VBO ons blijven inzetten voor Brussel, via de realisatie van het programma Brussels Metropolitan Region, bij insiders bekend als BMR.
Ik ben ervan overtuigd dat, als deze speerpunten en deze actie rond Brussel lukken, de jobs van morgen zullen volgen.

Dames en heren,

Tijd voor leiderschap

Keuzes maken, concrete acties opzetten, dat vraagt leiderschap. In deze crisis hebben we meer dan ooit leiderschap nodig. Ik wil u graag mijn definitie geven.
Leiderschap gaat over verandering en de moed om die te realiseren.
De verandering is nodig om nieuwe gedragingen te kweken, om een nieuwe attitude te creëren waarin we beter kunnen ondernemen en nieuwe welvaart kunnen creëren.
We zullen in de komende jaren moedige keuzes moeten maken.

Aggiornamento Een perspectief voor Vlaanderen

Een Chinees spreekwoord zegt dat als je voor één jaar wil plannen, je graan moet zaaien. Wil je plannen voor tien jaar, dan moet je een boom planten. Wil je plannen voor het leven, moet je mensen opvoeden.

Wij hebben in Vlaanderen een van de beste onderwijssystemen ter wereld. Dat leert ons de PISA-analyse. Net het moeilijkste doen we goed tot zeer goed, namelijk: jongeren potentieel geven.

En toch ondernemen we niet genoeg. Toch slagen we er niet in jonge mensen die ondernemersattitude mee te geven. Vele van onze wetenschappers vertrekken naar andere oorden. Te weinig buitenlandse wetenschappers komen naar hier. Managers van bij ons worden internationaal gegeerd en toch hebben we te weinig internationaal uitgegroeide ondernemingen. We hebben de middelen maar we slagen er niet genoeg in om te ondernemen.

Echte verandering heeft veel minder te maken met geld en regels, dan met attitudes. We zitten vast in een *culture of contentment*: comfort, zelfgenoegzaamheid, bekrompenheid.

Een nieuwe attitude

We willen een opener, gastvrij, verantwoordelijker, creatiever, vaardiger, initiatiefnemend en vooral genereus Vlaanderen. Een Vlaanderen dat zijn buitenlandse studenten beschouwt als toekomstige ambassadeurs. Met ondernemers die deze studenten zien als verrijking van hun bedrijfscultuur.

Ik juich dan ook volop het voorstel toe om Erasmus meer verplichtend te maken. Stuur onze hogeschoolstudenten naar het buitenland – maar dan niet alleen naar Lille of Barcelona. Stuur ze ook naar China, Rusland of India. En stuur ze ook naar ondernemingen, profit of non-profit.

Ik roep de volgende Vlaamse minister van onderwijs op: maak Erasmus prioritair verplicht voor alle leraars in opleiding, verruim hun kijk op de wereld zodat ze straks op een andere manier voor de klas staan.

Waarom betrekken we onze buitenlandse studenten niet veel directer op onze samenleving? Als elke internationale student die aan onze universiteiten of hogescholen studeert, het peterschap op zich zou nemen van een retorica, een laatstejaarsklas aan onze middelbare scholen, dan creëren we niet alleen een concrete en internationale band tussen mensen, maar dan openen we Vlaanderen een stukje meer voor de wereld.

De Vlerick School heeft me in die zin reeds toezeggingen gedaan. Ze werkt momenteel een Vlerick Giving Back plan uit, waarbij studenten na hun opleiding gedurende een maand maatschappelijk werk verrichten, bijvoorbeeld bij een NGO of onderwijsinstelling.

Of kijken we in onze eigen organisatie. De Voka-Kamer van Koophandel West-Vlaanderen heeft bijvoorbeeld met succes het programma Bright Young Entrepreneur opgezet: BRYO. Een lerend netwerk om jonge, talentrijke, ondernemende mannen en vrouwen te helpen met ideeën en expertise of gewoon om ze *goesting* te geven in

Aggiornamento Een perspectief voor Vlaanderen

ondernemen. Het zou mooi zijn als we dit programma over het hele Voka-netwerk kunnen overnemen.

Aggiornamento. Moed om te veranderen...

Al deze voorstellen beogen een duurzame gedragswijziging die leidt tot cultuur- en mentaliteitsverandering. Zo wordt Vlaanderen zelfbewuster, minder verkrampt. Maar zonder knieval voor onverantwoordelijke inefficiënties, waar die zich ook mogen bevinden.

Ook wij, ondernemers en ondernemingen moeten zelf beter worden en onze mensen beter en vaardiger maken. Openheid, initiatief, verantwoordelijkheidsopname, ondernemerschap op alle vlakken.

Wij willen graag politici die boven alle verdenking staan in hun zoektocht naar wat goed is voor het gemeenebest. We willen graag partijen die naadloos daarop aansluiten en we weten ook dat dat niet kan. De prijs van de democratie is nu eenmaal dat iedere verkiezing tactische spellen vereist. Politici moeten omgaan met macht zoals ondernemers omgaan met geld. Met geld en macht realiseert men plannen. Realisatie is wat we willen. Je hoort me dus niet zeggen dat ik politici het recht ontzeg macht te verwerven. Het is hun verdomde job. Maar eenmaal verworven willen we die macht aanwenden voor het gemeenebest, snel en efficiënt. Het dringt!

... overal...

Moed om te veranderen. Aggiornamento. Ook bij de sociale partners. Wanneer gaan we het oude conflictmodel verlaten? We zullen ook samen een antwoord moeten geven op o.a. de vergrijzing. Wanneer gaan we samen aan tafel zitten om in een open geest te praten over een nieuw, tweede solidariteitspact – en over alle grote stappen die daarin zullen moeten gezet worden?

Leiderschap, moed om te veranderen. Aggiornamento. Ook bij de overheid. Ook bij onze eigen Vlaamse overheid.

Vlaanderen is een jonge, nieuwe soeverein, die moet leren zijn regeldrift onder controle te houden en zijn actievaardigheid te verhogen. Verban de Keizer-Koster. Geef meer vertrouwen aan de eigen administratie, aan de steden en gemeenten. Zorg voor echte subsidiariteit op Vlaams niveau. Dat verwachten we toch zelf van het federale niveau, laat ons dus zelf het goede voorbeeld geven. Een interne staatshervorming.

...in heel het land

Ik merk tot mijn vreugde dat ook in Franstalig België stilaan de wens groeit om een efficiënter staatsbestel op te bouwen. Is er trouwens een andere keuze mogelijk? Ik denk het niet.

Een efficiënter institutioneel stelsel, een efficiëntere en effectievere overheid... We weten dat dit pragmatisch moet gebeuren, maar ons geduld raakt op.

Ik roep mijn Waalse en andere Franstalige vrienden op hieraan mee te bouwen, op dezelfde positieve manier als dat vorig jaar gebeurd is bij het solidariteitspact dat is uitgewerkt door Voka, BECI en UWE en dat meteen ook onderschreven werd door VBO, Unizo en UCM. Het vertrouwen dat we inmiddels op het persoonlijke vlak

Aggiornamento
Een perspectief voor Vlaanderen

hebben opgebouwd in de voorbije jaren, zal hopelijk helpen om de re-engineering van onze structuren op te zetten die zo broodnodig is. Want nu zit alles vast en dat is een zeer oncomfortabele positie.

Een land kan niet bestuurd worden tegen de zin in van de meerderheid van de bevolking.

Wij zijn al diegenen dankbaar die, te beginnen met Lieven Gevaert, onze stichter, duidelijk gemaakt hebben dat dit onvermijdelijk is. Ze hebben er niet altijd de appreciatie voor gekregen die ze verdienen. Velen hebben zwaar betaald voor deze vaststelling.

Dames en heren,

Aggiornamento. Een perspectief voor Vlaanderen
...attitudes maken het verschil

Ik wil zo ver niet gaan als Churchill en u alleen maar blood and tears beloven, maar het wordt niet gemakkelijk. Het risico is reëel dat we terechtkomen in een heilloos pseudo-collectivisme gebaseerd op jaloezie en nijd ten opzichte van wie boven het maaiveld uitsteekt. We zullen er samen hard moeten voor knokken om ervoor te zorgen dat die pendule niet te ver doorzwaait.

We komen terecht in een wereld van concurrerende waarheden, waarin we zullen moeten zoeken, stap voor stap, steen voor steen, naar nieuwe en betere recepturen, nieuwe oplossingen, nieuwe wegen naar de overzijde. We kennen de weg niet en er zijn geen kaarten voor het onontdekte land. Maar we weten wel één ding: culturele factoren zijn essentieel. Attitudes maken het verschil. Die nieuwe aanpak, die nieuwe cultuur heeft een breed maatschappelijk draagvlak nodig: niet alleen bij jonge mensen, niet alleen bij ondernemers, maar ook bij werknemers, bij vakbonden, bij opiniemakers en beslissingnemers, in de overheid, in het onderwijs, in de media.

Welvaart bereiken we alleen door beter te ondernemen, en ondernemen stimuleren we door een betere combinatie van factoren. Een goed werkende rechtstaat, transparant en integer. Een hoogperformant onderwijs. Een open samenleving. Een cultuur van ondernemen. Dat geheel, die combinatie, die noem ik graag: *the educated society*. Een samenleving van “vaardige” mensen die hun verantwoordelijkheid opnemen en vernieuwend denken.

Om zo ver te komen moeten we veranderen. Aggiornamento. Een perspectief voor Vlaanderen. En vergis u niet. Dat is geen lichte uitdaging. Dat is geen softe boodschap. Het goede nieuws is dat we starten met voorsprong op vele anderen.

En als behaviourist die gelooft dat gedrag tot attitudeverandering leidt besluit ik met wat Ghandi ooit zei:

“We have TO BE the change we want to see!”

Ik dank u.